

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 3, 2026

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hof

- [Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2026:187](#) 17-02-2026
- [Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2026:353](#) 17-02-2026
- [Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2026:303](#) 17-02-2026
- [Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2026:307](#) 12-02-2026
- [Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2026:123](#) 10-02-2026
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2026:624](#) 03-02-2026
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2026:621](#) 03-02-2026
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2026:130](#) 13-01-2026
- [Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:2917](#) 11-11-2025
- [Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2025:1590](#) 10-06-2025

Rechtbank

- [Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2026:457](#) 18-02-2026
- [Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2026:3261](#) 18-02-2026
- [Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2026:888](#) 18-02-2026
- [Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2026:1514](#) 13-02-2026
- [Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2026:1026](#) 05-02-2026
- [Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2026:397](#) 04-02-2026
- [Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2026:625](#) 28-01-2026
- [Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2026:1043](#) 28-01-2026
- [Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2026:276](#) 21-01-2026

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2026:622](#) 20-01-2026

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2026:500](#) 19-01-2026

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2026:629](#) 14-01-2026

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2026:938](#) 14-01-2026

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2025:7533](#) 24-12-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:15879](#) 17-12-2025

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2025:15875](#) 03-12-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:9806](#) 26-11-2025

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2025:15649](#) 27-10-2025

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2026:18](#) 09-02-2026

RECHTSPRAAK

De in eerste aanleg door een van de erven gedagvaarde appellante hoeft in appèl niet de mede-erfgenamen te betrekken.

De in 2023 overleden erflaatster had appellante/haar zus een volmacht gegeven om haar financiën te regelen en haar toestemming gegeven haar bankpas met pincode te gebruiken. Erflaatster was de moeder van geïntimeerde en diens broer. In eerste aanleg heeft geïntimeerde appellante gedagvaard en gevorderd om haar te veroordelen circa € 17.000 aan de nalatenschap te betalen. Daarvan heeft de kantonrechter een bedrag van circa € 7.000 toegewezen. In appèl laat het hof dit oordeel grotendeels in stand. Interessant is dat geïntimeerde vindt dat alle deelgenoten in de nalatenschap van erflaatster, dus ook haar broer, in deze procedure in hoger beroep moeten meedoen en dat ook haar broer had moeten worden gedagvaard. Het hof is het daarmee niet eens. Geïntimeerde heeft haar rechtsvordering tegen appellante bij de kantonrechter ingesteld ter verkrijging van een rechterlijke uitspraak ten behoeve van de nalatenschap van erflaatster. Zij is daartoe alleen bevoegd op grond van artikel 3:171 BW. Wie een rechtsvordering instelt tegen een nalatenschap moet in beginsel alle erfgenamen dagvaarden. Appellante kan in dit geval haar hoger beroep tegen het vonnis waarbij de vorderingen die geïntimeerde ten behoeve van de nalatenschap heeft gedaan instellen tegen geïntimeerde alleen en hoeft in dat hoger beroep niet alle andere deelgenoten in die nalatenschap te dagvaarden. De procedure in hoger beroep is immers niet meer dan een voortzetting van de procedure bij de kantonrechter en appellante stelt niet zelf rechtsvorderingen in tegen de nalatenschap; zij beoogt slechts afwijzing van de vorderingen die geïntimeerde heeft ingesteld ten behoeve van de nalatenschap en die de kantonrechter heeft toegewezen. Zij stelt niet zelf vorderingen in, maar beroept zich wel op verrekening van het door haar verschuldigde met bedragen die zij voor de erfgenamen heeft betaald. Als appellante een vordering in reconventie zou hebben ingesteld bij de kantonrechter zou zij die vordering wel tegen alle erfgenamen hebben moeten instellen. Vervolgens gaat het hof in op de diverse posten waaruit de vordering van geïntimeerde was opgebouwd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 03-02-2026

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2026:621

Zaaknummer: 200.353.356

Rechters: J.H. Lieber, M.H.F. van Vugt en S. Kuijpers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het expliciete beroep op de legitieme portie is te laat gedaan en ook van een impliciet beroep blijkt niet (voldoende), zodat recht op legitieme is vervallen.

Erflater/vader en erflaatster/moeder waren de ouders van eiser en gedaagde (zussen) alsmede van A en B. Vader heeft zowel met gedaagde als met B vanaf 1987 tot 2000 in personenvennootschappen ondernemingen gedreven. Met gedaagde dreef hij verder van 2002 tot 2006 een landbouwmaatschap. In de akte van verdeling zijn diverse bepalingen opgenomen over de waardering van de te verdelen goederen, waaronder dat het geheel zakelijk tussen hen is overeengekomen, en een glijclausule voor het geval daar in rechte anders over zou worden geoordeeld. Vader overleed in 2013 en heeft zijn echtgenote tot enig erfgenaam benoemd en zijn afstammelingen vrijgesteld van inbreng. Na het overlijden van vader hebben de zussen aan moeder laten weten dat ze geen aanspraak zullen maken op hun erfdeel in de nalatenschap van vader zolang zij leeft. In 2021 is moeder overleden. Gedaagde is tot enig erfgenaam benoemd en de afstammelingen zijn vrijgesteld van inbreng. Gedaagde heeft de nalatenschap zuiver aanvaard. Op 9 november 2023 heeft eiser een beroep gedaan op de legitieme portie in de nalatenschap van moeder en om toezending verzocht van een boedelbeschrijving, voorzien van bewijsstukken en een overzicht van alle giften die moeder heeft gedaan. Eiser stelt een groot aantal vorderingen in, waaronder o.m. een verklaring voor recht dat zij in beide nalatenschappen tijdig de legitieme heeft ingeroepen en het vaststellen van de omvang daarvan. De rechtbank geeft aan dat de mogelijkheid om aanspraak te maken op de legitieme portie uiterlijk vijf jaren na het overlijden van de erflater vervalt (art. 4:85 BW). Deze termijn is een vervaltermijn en geen verjaringstermijn. Dat betekent dat de termijn niet kan worden gestuit en verlengd. Vader is overleden in 2013. Eiser kon dus uiterlijk tot 2018 een beroep doen op de legitieme portie in de nalatenschap van vader. De rechtbank stelt vast dat eiser voor het eerst in maart 2024 expliciet aanspraak heeft gemaakt op haar legitieme portie in de nalatenschap van vader. Dat is buiten de vijfjaarstermijn. Er bestaan geen formele regels over de wijze waarop aanspraak kan worden gemaakt op de legitieme portie. Als eiser wil betogen dat zij tijdig een impliciet beroep heeft gedaan en dat moeder dat ook als een beroep op de legitieme portie heeft opgevat of heeft moeten opvatten, dan faalt dat betoog. In de overgelegde verklaringen van A en B staat in dat verband enkel dat eiser moeder (zeker

binnen een jaar na het overlijden van vader) tijdens familiedagen in kennis heeft gesteld van het opeisen van haar erfdeel in de nalatenschap van vader en dat zij haar erfdeel niet zal opeisen zolang moeder zou leven. Hoezeer eiser daarmee destijds ook tegenover moeder heeft willen beogen dat zij haar legitieme portie wenst te ontvangen, kan daaruit niet worden afgeleid dat moeder dat ook zo heeft begrepen dan wel heeft moeten begrijpen. Bovendien staat daaraan niet in de weg dat eiser tegelijkertijd (expliciet) aanspraak had kunnen maken op de legitieme portie om haar rechten zeker te stellen. Daarmee had eiser eventuele onduidelijkheid achteraf (nu moeder inmiddels is overleden) kunnen voorkomen. Dat heeft zij niet gedaan. Er is in de gegeven omstandigheden naar het oordeel van de rechtbank geen ruimte om op grond van de redelijkheid en billijkheid van deze vijfjaarstermijn af te wijken. Dat betekent dat haar aanspraak in vaders nalatenschap is vervallen. In verband met de legitieme portie in de nalatenschap van moeder stelt de rechtbank vast dat een deel van de verlangde stukken reeds is overgelegd. En dat gedaagde stelt dat zij ervoor heeft gezorgd om zo veel mogelijk stukken boven water te krijgen, maar dat zij, mede gezien het tijdsverloop van 20 jaar, bepaalde stukken niet meer kan opvragen. De rechtbank volgt haar hier niet in en oordeelt dat het op de weg van gedaagde ligt om zich maximaal in te spannen om de gevraagde stukken/informatie boven tafel te krijgen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 18-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2026:888

Zaaknummer: C/08/324740 / HA ZA 24-449

Rechters: A.E. Zweers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Notaris handelt verwijtbaar door wilsbekwaamheid testatrice
onvoldoende zorgvuldig te beoordelen en vrije wilsvorming
onvoldoende te waarborgen.***

De notaris heeft het (gewijzigde) testament van erflaatster/de moeder van klagsters gepasseerd. Klagsters verwijten de notaris dat hij zijn zorgplicht heeft geschonden omdat hij onvoldoende zorgvuldigheid heeft betracht bij de beoordeling van de wilsbekwaamheid van erflaatster. De notaris heeft daarnaast onvoldoende gewaakt voor een vrije wilsvorming van erflaatster. De kamer heeft de klacht gegrond verklaard en aan de notaris de maatregel van berisping opgelegd. Het hof bevestigt deze beslissing. Op 26 januari 2023 heeft erflaatster samen met X voor het eerst een bezoek gebracht aan de notaris voor het bespreken van een testament. De notaris heeft bij deze gelegenheid van X de beschikking van 23 december 2022 van de kantonrechter inzake de onderbewindstelling van het vermogen van erflaatster ontvangen. Toen de wensen van erflaatster over de wijziging van haar testament aan de orde kwamen, heeft de notaris X verzocht de spreekkamer te verlaten. Na die bespreking heeft X aan de notaris een verklaring van een specialist ouderengeneeskunde gestuurd waarin werd geconcludeerd dat erflaatster wilsbekwaam was ten aanzien van beslissingen over haar immateriële en materiële zaken. Cruciaal element bij de oordeelsvorming van het tuchthof is dat de notaris ten tijde van het bespreken van het testament kennis had genomen van de beschikking tot onderbewindstelling van het vermogen van erflaatster. In deze beschikking is te lezen dat zowel erflaatster als X ter zitting aantoonbaar onjuiste informatie had verstrekt over de financiën van erflaatster waardoor het voor de kantonrechter voldoende aannemelijk was dat erflaatster niet langer in staat was om in ieder geval haar financiële belangen behoorlijk waar te nemen. Ook verwees de kantonrechter naar verklaringen waarin een specialist ouderengeneeskunde en een klinisch geriater achtereenvolgens hebben verklaard dat 'er (...) met name in het executief functioneren bij rechthebbende problemen gezien werden, waardoor het zelfstandig uitvoeren van onder andere de financiële administratie niet goed mogelijk is' en 'beeld passend bij dementiesyndroom, er is onvoldoende ziektebesef en ziekte-inzicht. Rechthebbende heeft hulp nodig bij het huishouden, zelfzorg en financiën'. Van belang was ook dat het testament van erflaatster ingrijpend gewijzigd zou worden. Gelet op de omstandigheden is het hof met de kamer van oordeel dat de notaris niet in voldoende

mate aannemelijk heeft gemaakt dat hij bij de beoordeling van de wilsbekwaamheid van erflaatster de vereiste zorgvuldigheid in acht heeft genomen. De hiervoor opgesomde omstandigheden vergden extra oplettendheid van de notaris. De notaris heeft evenmin voldoende gewaarborgd dat erflaatster haar wil op onafhankelijke wijze heeft kunnen overbrengen. Erflaatster werd bijgestaan door X die in het nieuwe testament ten koste van haar twee jongere zussen tot enig erfgenaam werd benoemd. Bij aanvang van het eerste gesprek tussen de notaris en erflaatster, waarbij de familieverhoudingen en de onderbewindstelling werden besproken, was X aanwezig. De notaris had bovendien uit de beschikking inzake de onderbewindstelling kunnen opmaken dat er zorgen waren over eventueel financieel misbruik van erflaatster door X. De vrije wilsvorming werd, anders dan de notaris betoogt, niet in voldoende mate door hem gewaarborgd doordat X slechts kort bij de eerste bespreking aanwezig was en op het moment dat de exacte wensen van erflaatster werden besproken X op verzoek van de notaris de kamer verliet. Ook is de akte buiten aanwezigheid van X gepasseerd waarbij ook een kandidaat-notaris aanwezig was. Net als in eerste aanleg is het hof van oordeel dat het tot de kernverantwoordelijkheid van de notaris behoort om te waken voor een vrije en onafhankelijke wilsvorming van een testateur. Een notaris dient al het nodige te doen om zich ervan te vergewissen dat de wil van de betrokkene niet op ongewenste wijze is beïnvloed door een derde. De notaris heeft de vrijheid om te bepalen op welke wijze hij uitvoering geeft aan deze verantwoordelijkheid. Gelet op het feit dat (a) [naam] de afspraak bij de notaris heeft gemaakt, (b) zij aan de notaris een partijverklaring ten aanzien van de wilsbekwaamheid van erflaatster heeft overgelegd, (c) zij bij klaagster inwoonde en (d) uit de beschikking van de kantonrechter bleek dat zij grote bedragen van erflaatster ontvangen had, is het hof, met de kamer, van oordeel dat de vrije wilsvorming van erflaatster door de notaris onvoldoende is gewaarborgd. Dit geldt temeer nu de voorgenomen testamentswijziging in eerste instantie in het bijzijn van X, de begunstigde van het testament, is besproken. Dat de notaris, naar hij heeft verklaard, de overtuiging had dat erflaatster niets voor hem achterhield, maakt dit niet anders.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 17-02-2026

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2026:303

Zaaknummer: 200.356.482/01 NOT

Rechters: J.C.W. Rang, E. de Greeve en Th.W. van Grafhorst

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Na gerechtelijke vaststelling ouderschap blijkt verdeling nietig maar omdat gedaagden te goeder trouw waren, hoeft geen erfdeel meer te worden uitbetaald.

De in 2019 overleden erflaatster had zes kinderen van wie er vier (gedaagden 3, 4, 5 en 6) ten tijde van haar overlijden nog in leven waren. Gedaagden 1 en 2 zijn de kinderen van een vooroverleden zoon. Gedaagden 5 en 6 zijn tot executeur benoemd en de kinderen en hun plaatsvervullers tot erfgenaam. X, de oudste zoon van erflaatster, is in 2020 overleden. Gedaagde 5 is in 2025 overleden. In verband met dit laatste overlijden en omdat de advocaat van enkele gedaagden zich aan de procedure heeft onttrokken, is de procedure tijdelijk geschorst geweest. Daardoor is niet van alle gedaagden bekend welke positie zij innemen; wel staat vast dat eiseres persisteert in haar vorderingen. Tegen gedaagden 1, 2 en 3 is verstek verleend. In 2021 is vastgesteld dat X de ouder was van eiseres en is aan gedaagde 6 een bericht hierover gestuurd. De woning van erflaatster is in 2022 verkocht en de verkoopopbrengst is onder de gedaagden verdeeld. Dit is de enige verdelingshandeling die heeft plaatsgevonden. Eiseres heeft in 2022 de nalatenschap beneficiair verdeeld en maakt aanspraak op haar erfdeel. Eiseres vordert een verklaring voor recht dat de verdeling van de nalatenschap nietig was, terwijl de verschenen gedaagden stellen dat zij op het moment van de verdeling te goeder trouw waren ten aanzien van het aantal erfgenamen waaronder de verdeling diende plaats te vinden. Daarmee is de verdeling niet nietig of vernietigbaar. Op grond van artikel 1:207 lid 5 BW ontstaat er immers geen verplichting tot teruggave van vermogensrechtelijke voordelen voor de zogenoemde oude erfgenamen bij een latere vaststelling van het vaderschap. Eiseres had hen niet op de hoogte gesteld van het starten van de procedure en hen op het tijdstip van het passeren van de akte in 2022 ook niet bericht van de beslissing daarin. De rechtbank wijst op de terugwerkende kracht van de gerechtelijke vaststelling van het ouderschap, verwijst naar artikel 3:195 lid 1 BW en stelt vast dat de verdeling van rechtswege nietig is, en dat eventuele goede trouw daarbij irrelevant is. De rechtbank is van oordeel dat gedaagden tijdens de verdeling van de verkoopopbrengst van de woning van erflaatster te goeder trouw handelden als bedoeld in artikel 1:207 lid 5 BW. Vast staat dat de notaris niet bekend was met het feit dat eiseres ten tijde van de verdeling van de verkoopopbrengst erfgenaam was van X. In de akte van levering van 21 juni 2022 staat immers

dat gedaagde 6, gedaagde 2, gedaagde 1, gedaagde 4, gedaagde 5 en gedaagde 3 op grond van het testament van erflaatster bevoegd en gerechtigd zijn om over het registergoed te beschikken. De notaris heeft de verkoopopbrengst van € 184.857,65 dan ook aan hen uitbetaald. Dit correspondeert met de verklaring van erfrecht van 12 september 2022 die is opgesteld naar aanleiding van het overlijden van X, waarin onder meer staat: 'Volgens opgave van de Basisregistratie Personen en de bevolkingsadministratie van Amsterdam heeft de overledene geen afstammelingen achtergelaten.' Ten overvloede merkt de rechtbank hierbij nog op dat de e-mailberichten waar eiseres zich op beroept alleen aan gedaagde 6 zijn gestuurd. Als gedaagde 6 deze berichten al heeft ontvangen (wat hij betwist), brengt dit niet mee dat de overige deelgenoten niet te goeder trouw zijn geweest ten tijde van de verdeling van de nalatenschap van erflaatster. Nu gedaagden te goeder trouw zijn geweest op het moment van verdeling van de nalatenschap van erflaatster, worden de door gedaagden verkregen rechten niet geschaad (zie art. 1:207 lid 5, tweede volzin, BW). Hoewel er sprake is van een nietige verdeling, brengt het bepaalde in artikel 1:207 lid 5, tweede volzin, BW mee dat er geen verplichting tot terugbetaling voor gedaagden ontstaat. Nu vaststaat dat de nalatenschap van erflaatster is verdeeld met de verdeling van de verkoopopbrengst van de woning en er geen verplichting tot terugbetaling voor de deelgenoten bestaat, heeft eiseres naar het oordeel van de rechtbank geen belang bij haar vorderingen. De nietigheid van de verdeling heeft immers geen gevolgen doordat is voldaan aan het bepaalde in artikel 1:207 lid 5, tweede volzin, BW. De vorderingen worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 18-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2026:3261

Zaaknummer: C/09/676470 / HA ZA 24-1019

Rechters: P. Dondorp

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen onvoorziene omstandigheden, verzoek wijziging executeursbeloning wordt afgewezen.

De in 2024 overleden erflater laat twee minderjarige kinderen A en B achter en was gehuwd met Q (handelend voor zich en als vertegenwoordigster van de kinderen). A is tot enig erfgenaam benoemd en aan Q, A en B zijn legaten toegekend, waarbij een bewind is ingesteld. X is benoemd tot executeur-afwikkelingsbewindvoerder, Y tot testamentair bewindvoerder. Aan X is een redelijke vergoeding met een maximum van € 25.000 toegekend, aan Y een loon van 0,1 procent van het beheerde vermogen. X en Y willen hun taken overdragen aan Z, een professionele derde omdat de verhouding met Q is verslechterd en zij verzoeken de kantonrechter in stemmen met het in rekening brengen door Z van haar gebruikelijke uurloon. De kantonrechter beoordeelt zijn bevoegdheid omdat deze afhangt van de resp. woonplaatsen van de executeur en van de bewindvoerder. De kantonrechter concludeert dat uit de opvolgingsbepaling blijkt dat de erflater al rekening heeft gehouden met de voortijdige beëindiging van de taak door een executeur door aan te geven dat de beloning alleen toekomt aan de opvolger tenzij anders wordt overeengekomen. X heeft nog geen loon in rekening gebracht en er is niet aangetoond dat de toegekende beloning ad € 25.000 ontoereikend zou zijn. Ook ten aanzien van het loon van de bewindvoerder wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van onvoorziene omstandigheden. Dat X en Y voornemens zijn om een opvolger te benoemen die op haar beurt alleen bereid is de benoeming te aanvaarden als zij haar gebruikelijke uurtarief mag rekenen, is op zichzelf geen onvoorziene omstandigheid die afwijking van de testamentaire regeling rechtvaardigt.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 24-12-2025

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2025:7533

Zaaknummer: 11672510 LB VERZ 25-72

Rechters: K.G. van de Streek

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris handelt tuchtrechtelijk verwijtbaar door trage afhandeling en hoge declaraties.

In augustus 2019 is erflaatster overleden. Klager is de zoon van erflaatster. Klager en de overige twee erfgenamen (een broer en een zus van klager) hebben aan het kantoor van de notaris een herroepelijke volmacht verstrekt voor het verrichten van alle daden van beheer, beschikking en vereffening in de nalatenschap. Klager verwijt de notaris dat hij (a) zijn belangen onvoldoende heeft behartigd, (b) de nalatenschap niet juist en adequaat heeft beheerd, waarbij hij (c) niet voortvarend genoeg heeft gehandeld en (d) exorbitant heeft gedeclareerd. De kamer heeft de klacht (deels) gegrond verklaard en aan de notaris de maatregel van waarschuwing opgelegd (ECLI:NL:TNOARL:2025:21). Het hof bevestigt de opgelegde maatregel en verklaart een extra klachtonderdeel gegrond. Onderdeel (a) wijst het hof af omdat het van oordeel is dat de notaris niet kan worden verweten dat hij een actievere rol had moeten vervullen in het onderhandelingsproces tussen de erfgenamen. Omdat de notaris slechts de rol had van boedelgevolmachtigde was hij niet bevoegd om zelfstandig tot verdeling van de nalatenschap over te gaan. Hiervoor was de medewerking van alle erfgenamen nodig. Het kan de notaris niet worden aangerekend dat de erfgenamen als gevolg van aanhoudende meningsverschillen niet tot onderlinge overeenstemming konden komen. De klachten onder (b) en (c) worden toegewezen omdat vastgesteld kan worden dat de afwikkeling van de nalatenschap een ernstige vertraging heeft opgelopen. Uit het dossier blijkt dat de erfgenamen soms maanden niets van de notaris hoorden. Pas na herhaalde verzoeken werden door de notaris stappen gezet. Niet valt in te zien dat de coronaperiode de trage behandeling van het dossier kan rechtvaardigen. Dit geldt ook voor wisselingen in de kantoorbezetting. De notaris had tijdens de gehele periode meer de regie in handen moeten houden en van hem had een proactieve houding mogen worden verwacht. Het had op de weg van de notaris gelegen om in een complexe boedel als deze vaker en actiever te communiceren met alle betrokkenen. Het nalaten hiervan heeft bij klager geleid tot onduidelijkheid en frustraties. Tot slot stelt het hof vast dat uit de overgelegde declaraties en urenspecificaties het beeld naar voren komt dat gedurende langere tijd versplinterd en fragmentarisch is gewerkt. Naar het oordeel van het hof heeft klager voldoende aannemelijk gemaakt dat dit de oorzaak is van de stroperigheid waarmee de nalatenschap is afgewikkeld.

Het hof betreft hierbij tevens dat de notaris, ook ter zitting in hoger beroep, onvoldoende heeft kunnen verklaren waarom het vanaf januari 2022 noodzakelijk was om zo veel woninginspecties uit te voeren en dus te declareren. Anders dan de kamer is het hof daarom van oordeel dat de declaraties van de notaris in redelijkheid niet in verhouding staan tot de diensten die van hem werden verlangd, ook niet nu het ging om een complexe (ruzie)boedel en dat de notaris onvoldoende oog heeft gehad voor het kostenverloop in deze nalatenschap.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 17-02-2026

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2026:353

Zaaknummer: 200.356.985

Rechters: J.C.W. Rang, E. de Greeve en Th.W. van Grafhorst

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beheersregeling ter zake van tot de nalatenschap behorende aandelen in bv blijft in stand.

Zie ook ERF 2025-0455. Appellant, belanghebbenden 1 en 2, en geïntimeerden 1 en 2 zijn broers en zussen van elkaar en erfgenamen van hun moeder en vader die kort na elkaar in 2022 zijn overleden. Partijen twisten over de vraag of de aandelen in een bv deel uitmaken van de nalatenschap van moeder of vader of dat vader voorafgaand aan zijn overlijden de aandelen aan appellant heeft geschonken. Appellant heeft beroep ingesteld (de dagvaardingsprocedure) tegen het vonnis van de kantonrechter in mei 2024 waarin (onder meer) werd geoordeeld dat de (juridische) eigendom van de aandelen behoort tot de nalatenschappen van moeder en vader en dat de aandelen niet (deels) aan appellant geschonken zijn. In ECLI:NL:GHARL:2026:130 hebben geïntimeerden 1 en 2 verzocht om een beheersregeling te treffen als bedoeld in artikel 3:168 lid 2 BW die feitelijk gelijk is aan de situatie dat partijen ieder reeds gerechtigd zijn tot een individualiseerbaar deelkapitaal van 20% van de aandelen in de bv. De kantonrechter heeft dat verzoek toegewezen, met de beperking dat tot de uit te oefenen beheershandeling niet behoort de ontbinding van de vennootschap. Appellant wil dat dit toegewezen verzoek alsnog wordt afgewezen, althans dat aan de beheersregeling voorwaarden worden verbonden. Als aan de beheersregeling niet de verzochte voorwaarden worden verbonden, verzoekt hij om een derde tot beheerder te benoemen. Het hof bekrachtigt de beschikking van de kantonrechter.

Het hof geeft aan dat het op dezelfde dag als deze uitspraak, uitspraak zal doen in de dagvaardingsprocedure (ECLI:NL:GHARL:2026:169) en dat het daarin oordeelt dat appellant op dit moment gerechtigd is tot één vijfde (20%) onverdeeld aandeel in de ontbonden huwelijksgemeenschap van zijn ouders en daarmee ook tot één vijfde onverdeeld aandeel in de aandelen in de bv. Het overige vier vijfde (80%) onverdeeld aandeel is niet door appellant in juridische (of economische) eigendom verkregen. Ieder van de andere erfgenamen is net als appellant gerechtigd tot één vijfde (20%) onverdeeld aandeel in de ontbonden huwelijksgemeenschap en daarmee ook tot één vijfde onverdeeld aandeel in de aandelen in de bv. In ECLI:NL:GHARL:2026:169 houdt het hof verder de beslissing aan of er sprake is van een rechtsgeldige overeenkomst van schenking van aandelen aan appellant, in afwachting van

bewijslevering. Voor het oordeel in ECLI:NL:GHARL:2026:130 maakt dit dat de aandelen dus vooralsnog tot de ontbonden huwelijksgemeenschap van vader en moeder horen, waarin partijen deelgenoot zijn. Zij kunnen daarom alleen gezamenlijk aandeelhoudersrechten uitoefenen (art. 3:170 lid 2 BW) en zouden ook alleen unaniem een persoon kunnen aanwijzen die hen tegenover de bv kan vertegenwoordigen. Gelet op de verhouding tussen de deelgenoten, die niet getuigt van welwillendheid ten opzichte van elkaar en vertrouwen in elkaar, is een constructieve samenwerking uitgesloten en bestaat er voldoende belang bij de beheersregeling zoals die door de kantonrechter is getroffen. Dat is een billijke regeling die recht doet aan de belangen van alle deelgenoten/aandeelhouders en aan het (algemeen) belang van de onderneming van de bv en haar werknemers. Voor de voortzetting van de bv en het kunnen voldoen aan haar wettelijke verplichtingen is het noodzakelijk dat op het niveau van de AVA beslissingen kunnen worden genomen en dat alle aandeelhouders daarbij op gelijke wijze zijn betrokken. Alleen die omstandigheid rechtvaardigt al dat de beheersregeling in stand blijft.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 13-01-2026

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2026:130

Zaaknummer: 200.353.859/01

Rechters: J.H. Lieber, H.L. Wattel en C.M.E. Lagarde

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het beroep op de legitieme portie is te laat gedaan zodat recht op de legitieme is vervallen.

De in 2016 overleden erflaatster was gehuwd met gedaagde 2/vader. Uit dit huwelijk zijn drie kinderen geboren: eiser en gedaagden 1 en 2. In haar testament heeft erflaatster vader tot enig/bezwaard erfgenaam benoemd, gedaagde 1 is verwachter en executeur. In 2019 is vader overleden en heeft partijen als erfgenamen achtergelaten. Eiser stelt dat hij bij de afwikkeling van de nalatenschap van erflaatster een beroep heeft gedaan op zijn legitieme portie, maar dat hij en gedaagde sub 1 nadrukkelijk hebben afgesproken dat deze hem pas zou worden uitbetaald na het overlijden van vader. Eiser wenst meer duidelijkheid te verkrijgen van gedaagde sub 1 omtrent de afwikkeling van de nalatenschap van erflaatster en de hoogte van de schulden en de baten. Hij meent op grond van artikel 4:16 BW hierop recht te hebben omdat zijn legitieme aanspraak eerst moet worden uitgekeerd, waarna de verdeling van de nalatenschap van vader kan worden afgerond. In dit verband stelt eiser dat de woning van erflaatster tegen een prijs onder de marktwaarde is verkocht. Volgens eiser moet dit op grond van artikel 7:186 BW als een gift moet worden aangemerkt en worden betrokken bij de berekening van de legitieme portie. De kantonrechter overweegt dat het, gelet op de gemotiveerde betwisting van gedaagde sub 1, op de weg van eiser had gelegen om de door hem ingenomen stelling in de dagvaarding nader te onderbouwen. Dat heeft hij niet gedaan. In plaats daarvan stelt eiser op de zitting dat hij in de zomer van 2020, dat is na overlijden van vader, in een telefoongesprek met de notaris heeft verklaard dat hij een beroep wenst te doen op zijn legitieme portie in de nalatenschap van erflaatster. Maar ook hiervan is geen schriftelijke bevestiging of verklaring van de notaris. De opmerkingen 'De notaris zal dat expliciet moeten hebben gevraagd' en 'Dat is heel logisch', zoals naar voren gebracht door de gemachtigde van eiser, acht de kantonrechter te weinig specifiek. Op de zitting heeft eiser hierover verder geen duidelijkheid kunnen verschaffen. Bovendien is deze stelling van eiser op de zitting niet te rijmen met het gestelde in de dagvaarding. De kantonrechter concludeert dan ook dat eiser zijn stelling dat hij tijdig een beroep op zijn legitieme heeft gedaan niet heeft onderbouwd. De tegenvordering om vast te stellen dat gedaagde sub 1 de nalatenschap van erflaatster correct heeft afgewikkeld, wijst de kantonrechter af wegens gebrek aan voldoende onderbouwing.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 17-12-2025

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:15879

Zaaknummer: 11765298 \ CV EXPL 25-2387

Rechters: M.C. van Rijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoekers krijgen machtiging om opheffing van de vereffening te verzoeken waarna die opheffing wordt bevolen.

Verzoekers en de overige belanghebbende zijn de erfgenamen van erflater. Zij hebben de nalatenschap blijkens het boedelregister beneficiair aanvaard. Dit betekent dat zij ook alle drie vereffenaar zijn van de nalatenschap en op grond van artikel 4:198 BW gezamenlijk bevoegd om de taken als vereffenaar uit te voeren, waaronder het verzoeken om opheffing van de vereffening van de nalatenschap. De overige belanghebbende heeft niet gereageerd op de brief van de griffier, waarin hij in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord. In die brief is namens de kantonrechter het voornemen geuit om op grond van artikel 4:198 BW aan de verzoekers de bevoegdheid toe te kennen om gezamenlijk het verzoek tot opheffing van de vereffening in te dienen. Derhalve bepaalt de kantonrechter dat de verzoekers dit verzoek gezamenlijk mogen doen, zonder medewerking van de overige belanghebbende. Uit de overgelegde boedelbeschrijving blijkt dat uit de tot de nalatenschap behorende activa de preferente schuldeisers slechts gedeeltelijk kunnen worden voldaan. De kantonrechter beveelt daarom de opheffing van de vereffening van de nalatenschap van erflater wegens een gebrek aan baten.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 19-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2026:500

Zaaknummer: 11575959 UB VERZ 25-85

Rechters: R.W.J. van Veen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Van huur is geen sprake, gedaagde had slechts een gebruiksrecht om niet tot delen van de woning en moet deze dan ook ontruimen.

Moeder is in 2016 overleden met achterlating van drie kinderen uit haar eerste huwelijk en haar tweede echtgenoot/erflater. De wettelijke verdeling werd van kracht en de vorderingen van de kinderen zijn opeisbaar bij erfslaters overlijden. Erflater is in 2025 overleden en eiseres is zijn enig erfgenaam. Erflater was eigenaar van een woning waar ook gedaagde gedurende zijn meerderjarige leven heeft gewoond, derhalve ook na het overlijden van moeder en erflater. In mei 2025 heeft gedaagde twee bedragen overgemaakt naar de ervenrekening. Dit betreft een bedrag van € 300 met vermelding 'huur' en een bedrag van € 900 met vermelding 'achterstallige huur'. Eiseres heeft deze bedragen direct teruggestort met de vermelding '?'. Eiseres vordert ontruiming van de woning. Volgens de voorzieningenrechter heeft eiseres een voldoende spoedeisend belang bij haar vordering omdat dit is gelegen in haar stellingen dat gedaagde inbreuk maakt op haar eigendomsrecht en zij onvoldoende liquide middelen heeft om de erfenis af te wikkelen. Niet in geschil is dat zij enig erfgename is van erflater en zij op dit moment de enige eigenaar is van de woning en in beginsel niet hoeft te dulden dat gedaagde zonder haar toestemming gebruikmaakt van de woning. Anders dan gedaagde ter zitting heeft gesteld is het aan hem om aannemelijk te maken dat hij een gebruiksrecht heeft voor de woning. Daarin is hij niet geslaagd. Gedaagde stelt dat hij volgens afspraak met erflater huur is gaan betalen toen hij zelfstandige werd en dat die betaalde vergoeding rechtstreeks in verband staat met het ter beschikking stellen van de woning en de bijbehorende schuur. Hoewel gedaagde naar eigen zeggen al 45 jaar contant huur zou hebben betaald heeft hij echter geen enkel bewijs van die betalingen overgelegd, zoals kwitanties. Dat bij de vaststelling van moeder erfdeel is uitgegaan van een woning in verhuurde staat, is gesteld noch gebleken. Ook de door gedaagde overgelegde verklaringen leiden niet tot die conclusie terwijl uit door eiseres ingebrachte verklaringen van personen die regelmatig bij erflater langskwamen, blijkt dat er van huur geen sprake was. De stelling dat gedaagde de laatste drie maanden voor het overlijden van erflater geen huur heeft betaald omdat erflater niet meer in staat was de contante huur aan te nemen is ongeloofwaardig. De slotsom is dat van huur niet is gebleken en dat gedaagde kennelijk niet meer dan een gebruiksrecht om niet had om de woning te delen. Gedaagde moet de woning ontruimen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 14-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2026:938

Zaaknummer: 459653

Rechters: D. Vergunst

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek tot ontslag van executeur/afwikkelingsbewindvoerder wordt afgewezen.

In een nalatenschap met vier erfgenamen is een van hen tot executeur/afwikkelingsbewindvoerder benoemd en verzoekt een ander om het ontslag van de executeur/bewindvoerder. Verzoekster legt daaraan ten grondslag gelegd dat erflaatster bij leven een schuur met bijbehorend perceel aan een besloten vennootschap verkocht, van welke vennootschap de executeur/verweerder bestuurder is. Na taxatie is gebleken dat de schuur en het perceel een hogere marktwaarde hadden. Verweerder is door de aankoop verrijkt en de nalatenschap verarmd. Verder is verweerder voornemens een nalatenschapswoning te verkopen voor een prijs die ver onder de marktwaarde ligt. In de woning staat een kluis, die door verweerder is leeggehaald. Ondanks herhaaldelijk verzoek verstrekt verweerder geen informatie aan de erfgenamen. De kantonrechter stelt vast dat uit de door verweerder overgelegde stukken blijkt dat hij de erfgenamen heeft geïnformeerd over de voortgang van de afwikkeling van de nalatenschap. Dit vormt dan ook geen gewichtige reden voor ontslag. Voor wat betreft de verkoop van de schuur met het perceel geldt dat deze transactie bij leven van erflaatster heeft plaatsgevonden. Dit kan dus niet aan verweerder in de hoedanigheid van executeur of bewindvoerder worden tegengeworpen. Op grond van het testament is verweerder bevoegd om tot verkoop van de woning over te gaan. Hij dient daarbij de belangen van alle betrokkenen in acht te nemen, temeer nu het testamentaire bewind is ingesteld in een gemeenschappelijk belang. Niet is gebleken dat de woning al te koop staat. Het staat dan ook niet vast dat verweerder de woning voor een (te) lage verkoopprijs laat aanbieden. Verder zijn partijen ter zitting overeengekomen gezamenlijk een makelaar aan te zoeken. Het verzoek wordt dan ook afgewezen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 21-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2026:276

Zaaknummer: 11789917 \ OV VERZ 25-3287 (E)

Rechters: E.K. van der Lende-Mulder Smit

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eiser onderbouwt niet dat de echtgenote van erflater diens enig erfgename is en wordt niet-ontvankelijk verklaard.

Gedaagde wordt door eiser aangesproken in haar vermeende hoedanigheid van enig erfgename van erflater/haar echtgenoot. Gedaagde stelt dat zij geen erfgename is. Het is aan eiser als eisende partij om voldoende feiten te stellen en deze te onderbouwen op grond waarvan geconcludeerd kan worden dat hij de juiste partij in rechte heeft betrokken. Dit heeft eiser niet gedaan. Al bij conclusie van antwoord voert gedaagde het verweer dat zij geen erfgename is. In zijn conclusie van repliek persisteert eiser bij zijn stelling dat gedaagde als rechtsopvolger onder algemene titel aansprakelijk is voor de schulden van erflater. Zonder verdere onderbouwing of toelichting, die ontbreekt, kan daarom niet vastgesteld worden dat gedaagde aansprakelijk is voor de schulden van haar inmiddels overleden echtgenoot. Eiser had bijvoorbeeld een uittreksel uit het centraal testamentenregister of een verklaring van erfrecht over kunnen leggen om zo de gevraagde duidelijkheid te verschaffen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 04-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2026:397

Zaaknummer: 11933049 CV EXPL 25-4528

Rechters: A.H.M.J.F. Piëtte

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter verleent machtiging tot verwerping negatieve nalatenschap.

In een aantal zaken wordt het verzoek om machtiging te verlenen om namens een minderjarige de nalatenschap te verwerpen, toegewezen (ECLI:NL:RBLIM:2026:1514, ECLI:NL:RBLIM:2026:1507, ECLI:NL:RBLIM:2026:1515, ECLI:NL:RBLIM:2026:1496 en ECLI:NL:RBLIM:2026:1423). Uit de door respectievelijke verzoekers gegeven schriftelijke toelichting is naar het oordeel van de kantonrechters voldoende aannemelijk geworden dat de nalatenschap negatief is. Het verlenen van de gevraagde machtigingen acht de kantonrechter dan ook in het belang van de minderjarigen. Daarnaast is niet gebleken van feiten of omstandigheden die zich tegen inwilliging van het verzoek verzetten. Daar waar de minderjarigen pas erfgenaam worden nadat hun ouder heeft verworpen, wordt de machtiging voorwaardelijk verleend in de zin dat die verwerping daadwerkelijk heeft plaatsgehad.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 13-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2026:1514

Zaaknummer: 12028318 \ EZ VERZ 25-522

Rechters: T. Dohmen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vereffenaarsloon wordt vastgesteld.

De verzoeken van de vereffenaars in twee nalatenschappen (ECLI:NL:RBNHO:2026:1026 en ECLI:NL:RBNHO:2026:1043), tot vaststellen van het vereffenaarsloon worden toegewezen. Het door de vereffenaars voorgestelde tarief is conform de Recofa-richtlijnen. Gelet op de omvang van de nalatenschap acht de kantonrechter de overgelegde urenspecificatie voldoende concreet onderbouwd en ook redelijk. De verzochte vergoedingen komen de kantonrechter dan ook niet onrechtmatig of ongegrond voor.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 05-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2026:1026

Zaaknummer: 12084165

Rechters: J.S. Reid

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op verzoek blijft BEM-clausule in stand tot bereiken 21-jarige leeftijd.

In 2024 heeft de kantonrechter bepaald dat de aan de drie minderjarigen toekomende gelden uit een nalatenschap moeten worden gestort op een bankrekening met een BEM-clausule. Het verzoek strekt tot het in stand houden van de BEM-clausule tot de betrokken minderjarigen 21 jaar zijn. Betrokkenen hebben ingestemd met het verzoek. Uit de stukken en het behandelde ter zitting is het de kantonrechter genoegzaam gebleken dat het verzoek in het belang van betrokkenen is, zodat het verzoek wordt toegewezen. In dit verband heeft de kantonrechter meegewogen dat het gaat om een bedrag van bijna € 40.000. Het is niet in het belang van betrokkenen dat zij op de relatief jonge leeftijd van 18 jaar al zonder enige belemmering over dit bedrag kunnen beschikken. Dit hebben betrokkenen en verzoekster (moeder van betrokkenen) ook ter zitting ook bevestigd.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 27-10-2025

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2025:15649

Zaaknummer: 11755526 VZ VERZ 25-4464

Rechters: C.J. Frikkee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Dochter wordt veroordeeld wegens het opzettelijk gebruikmaken van een akte bedoeld in artikel 227 lid 1 Sr als ware de inhoud in overeenstemming met de waarheid.

In de zaak die eerder aan bod kwam in ERF 2021-022 en ERF 2022-0201 wordt de dochter die het initiatief had genomen tot het laten opstellen door haar demente moeder van een (levens)testament veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf wegens opzettelijk gebruik van een vals testament. De dochter was op de hoogte van de slechte gezondheidstoestand van moeder. Het hof stelt, met de rechtbank, op basis van het dossier en het verhandelde ter terechtzitting vast dat het initiatief tot het laten opmaken van de drietal akten bij de dochter heeft gelegen. De input die geleid heeft tot de opgestelde concepten werd door haar geleverd. Op basis van deze informatie heeft de notaris de conceptakten en daarna de definitieve akten opgesteld, zonder dat moeder voorafgaand aan het verlijden van de akten de mogelijkheid is geboden om van die inhoud (die haar wil diende te weerspiegelen) kennis te nemen. Op 13 juni 2016 zijn de akten in het bijzijn van de dochter en haar echtgenoot besproken en gepasseerd. De dochter heeft naar het oordeel van het hof dan ook een initiërende en sturende rol gehad bij de totstandkoming van de notariële akten. Het hof stelt vast dat met het onherroepelijke veroordelende vonnis van de rechtbank Limburg in de zaak tegen de notaris, is komen vast te staan dat deze de in de tenlastelegging van de onderhavige strafzaak genoemde notariële akten valselijk heeft opgemaakt. Het hof oordeelt dat de dochter niet schuldig is aan het medeplegen van dit valselijk opmaken, terwijl er onvoldoende feiten en omstandigheden uit het dossier naar voren komen waaruit zou kunnen volgen dat de dochter zich schuldig heeft gemaakt aan uitlokking van dan wel medeplichtigheid aan het door de notaris valselijk opmaken van de in de genoemde akten. De dochter heeft wel opzettelijk gebruikgemaakt van een authentieke akte, waarin valse opgave is gedaan aangaande een feit van welks waarheid de akte moet doen blijken. Alles overwegende is het hof, met de rechtbank, van oordeel dat er geen andere conclusie mogelijk is dan dat moeder op 13 juni 2016 niet in staat was haar wil te bepalen, omdat zij niet in staat was tot een redelijke waardering van haar belangen ter zake en dat de verdachte dit wist. De dochter wist dus ook dat de opgaven in de akten die zagen op een vertolking van de wil van haar moeder vals waren. Ook wist de dochter dat in de (Nederlandstalige) akten een feitelijke onjuistheid was

opgenomen, te weten de opgave dat moeder zou hebben verklaard dat zij de taal van de akten voldoende verstond en geen vertaling nodig had. De dochter wist immers dat haar moeder de Nederlandse taal niet voldoende machtig was, daarom sprak zij net als de notaris Duits met haar moeder. De dochter wist aldus ook ten aanzien van deze opgave dat het een valse opgave betrof. Het hof is met de rechtbank, van oordeel dat wettig en overtuigend bewezen kan worden verklaard dat de dochter opzettelijk gebruik heeft gemaakt van een authentieke akte, zijnde een testament op naam van moeder, door deze akte in te brengen als bewijsstuk in de afhandeling van de nalatenschap van moeder en op basis van het testament een verklaring van erfrecht te laten opstellen, welke verklaring vervolgens is gebruikt door een geaarmerkte kopie toe te sturen naar notaris in Frankrijk. Nu door het gebruik van de akte sprake was van misleiding met als doel te bewerkstelligen dat de dochter als enige erfgenaam alle eigendommen van moeder zou erven, is daarmee het opzet op het gebruik gegeven.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 12-02-2026

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2026:307

Zaaknummer: 20-001860-22

Rechters: A.M.G. Smit, C.P.J. Scheele en G.C. Bos

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het uitbrengen van een anticipatie-exploot dat niet voldoet aan de geformuleerde vereisten in artikel 343 Rv jo. artikel 126 lid 3 Rv kan slechts nietigheid van het exploot tot gevolg hebben en geen niet-ontvankelijkheid.

Appellant en geïntimeerden A en B zijn broers van elkaar. Hun vader is in 1997 overleden en heeft zijn echtgenote (moeder van partijen) en zijn drie zoons benoemd tot erfgenamen en tussen hen een horizontale ouderlijke boedelverdeling gemaakt waardoor partijen een vordering op hun moeder gekregen. Moeder is overleden in 2023 en heeft appellant tot enige erfgenaam en executeur benoemd. Hij heeft beneficiair aanvaard en A en B hebben hun legitieme ingeroepen. A heeft appellant in zijn hoedanigheid van executeur dan wel vereffenaar dan wel (enig) erfgenaam gedagvaard en daarbij vaststelling en betaling van zijn erfdeel in erflaters nalatenschap en legitieme in die van moeder gevorderd alsmede vernietiging van schenkingen van moeder aan appellant. De rechtbank heeft in een tussenvonnissen geoordeeld dat er sprake is van een processueel ondeelbare rechtsverhouding, omdat het rechtens noodzakelijk is dat een beslissing over de hoogte van de erfdeelen in een nalatenschap (van vader) in dezelfde zin luidt ten aanzien van alle erfgenamen van de nalatenschap en dat deze beslissing hen ook allen bindt en heeft A in de gelegenheid gesteld B op de voet van artikel 118 Rv in het geding op te roepen. B is opgeroepen en heeft verweer gevoerd en een eis in reconventie ingesteld tegen appellant en A. Appellant, A en B zijn alle drie partijen in de procedure bij de rechtbank in conventie en in reconventie. B heeft in reconventie betaling door appellant van zijn erfdeel in de nalatenschap van erflater en zijn legitieme portie in de nalatenschap van erflaatsster gevorderd. Hij heeft verder vernietiging van alle schenkingen van moeder aan appellant gevorderd. De rechtbank heeft in 2025 een verklaring voor recht gegeven over de omvang van het erfdeel van A in de nalatenschap van erflater en schenkingen vernietigd; in reconventie heeft de rechtbank de schenkingen van erflaatsster aan appellant vernietigd. Tegen dit vonnis is appellant in hoger beroep gegaan en hij heeft A en B bij dagvaarding opgeroepen. B heeft vervolgens een exploot van anticipatie aan appellant laten betekenen. Daarna heeft ook A een exploot van anticipatie aan appellant laten betekenen. B en A hebben beiden alleen appellant, maar niet elkaar bij exploot de anticipatie aangezegd. Als gevolg hiervan zijn er twee zaken bij het hof aanhangig, één tussen

appellant en A en één tussen appellant en B. A heeft het hof verzocht de zaken te voegen. Het hof heeft de zaken vervolgens op de rol gevoegd. Omdat aldus twee zaken aanhangig zijn, heeft het hof appellant voorgelaten B te laten tussenkomen in de zaak tussen hem en A dan wel A te laten tussenkomen in de zaak tussen hem en B. Appellant is daarmee niet akkoord gegaan. Omdat geïntimeerden in strijd met artikel 343 Rv jo. artikel 126 lid 3 Rv elkaar het vervroegde hoger beroep niet hebben aangezegd, vordert appellant in incident niet-ontvankelijkheid van geïntimeerden in het vervroegde hoger beroep. Ook stelt hij dat de anticipatie-explosten van geïntimeerden nietig zijn. Daarnaast heeft appellant in de zaak tussen hem en A een incident ingediend tot voeging van zaken op grond van artikel 222 Rv. Appellant stelt dat er sprake is van een processueel ondeelbare rechtsverhouding en dat over de beide hoger beroepen dient te worden beslist in één procedure. A en B voeren verweer in de incidenten tot niet-ontvankelijkheid. Zij voeren aan dat een anticipatie-exploot op grond van artikel 343 Rv in samenhang met artikel 126 lid 3 Rv slechts nietig is als de wederpartij daardoor onredelijk in zijn belangen is geschaad. Het hof wijst de incidenten van appellant tot niet-ontvankelijkheid van A en B en het incident van appellant tot voeging van zaken af. Ook stelt het hof A en B in de gelegenheid elkaar op te roepen in elkaars zaken op de voet van artikel 118 Rv, omdat er sprake is van een processueel ondeelbare rechtsverhouding. De formaliteiten van artikel 126 Rv beogen te waarborgen dat de wederpartij tijdig en adequaat op de hoogte wordt gesteld van een procedurele handeling. Aan dat doel is in dit geval volledig voldaan. A en B hebben namelijk allebei een anticipatie-exploot uitgebracht met vervroegde oproeping tegen dezelfde datum en hebben elkaar hiervan ook op de hoogte gehouden. Daarnaast zijn de zaken op gezamenlijk verzoek direct gevoegd, zodat ook appellant geen nadeel heeft ondervonden van het feit dat geïntimeerden elkaar niet bij exploit de vervroeging hebben aangezegd. Bovendien heeft appellant geen belang meer bij dit incident: hij heeft inmiddels zijn memorie van grieven ingediend, zodat nietigheid van de explosten voor hem geen extra tijd oplevert voor het formuleren van zijn grieven.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 03-02-2026

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2026:624

Zaaknummer: 200.357.217

Rechters: J.H. Lieber, M.H.F. van Vught en K. Mans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Lening van vader aan erfgenaam is niet opgezegd, kwijtscholden of verjaard en vordering andere erfgenaam in verband met overlijden eerste ouder is niet verjaard.

Zie ERF 2025-0273 voor een tussenvonnis in deze zaak. Moeder is in 1968 overleden, en vader in 2017. Het geschil betreft de verdeling van de nalatenschap van vader en meningsverschillen voor wat betreft de omvang van de nalatenschap en de wijze van verdeling. Uit de feiten leidt het hof af dat vader de lening aan appellant niet had opgezegd zodat van verjaring geen sprake kan zijn. Ook ontbreekt iedere onderbouwing dat de lening zou zijn kwijtscholden. Alleen al het feit dat appellant rente moest en ook is blijven betalen, ook nog ná het overlijden van vader, strookt niet met de stelling dat de lening zou zijn kwijtscholden: in dat geval is immers geen rente meer verschuldigd. Het ligt, ook in het licht van het feit dat de lening is opgenomen in de aangifte IB, veel meer voor de hand dat vader van appellant vanwege de betalingsonmacht van appellant heeft aangegeven dat hij toch nog niet hoefde af te lossen. Daar komt bij dat van de kwijtschelding, die zou moeten worden gekwalificeerd als een schenking van een bedrag van € 300.000, geen enkel document is overgelegd. Dit ligt weinig voor de hand bij een schenking met deze omvang aan slechts een van de kinderen, mede gelet op het feit dat de vader van appellant zich liet bijstaan door een boekhouder. Ook is geen schenkbelasting afgedragen en heeft de boekhouder in de aangifte erfbelasting opgave gedaan van de rentedragende lening. Ook geldt dat appellant zich steeds heeft gedragen alsof hij de lening nog op enig moment zou moeten aflossen en is het onaannemelijk dat appellant zich een schenking van deze omvang pas in een laat stadium van de procedure herinnert. Over het erfdeel van geïntimeerde sub 2 in de nalatenschap van moeder is niet in geschil dat zij dat nog niet heeft ontvangen. Appellant doet een beroep op verjaring van deze vordering van geïntimeerde sub 2 op de nalatenschap en voert daarmee een bevrijdend verweer. Het is dan aan hem om te stellen dat en wanneer de verjaringstermijn is gaan lopen en is verstreken. De verjaringstermijn gaat lopen als de vordering opeisbaar is. Dat volgt uit artikel 3:313 BW. Met het niet deugdelijk onderbouwde standpunt dat de vordering opeisbaar is geworden toen geïntimeerde sub 2 meerderjarig is geworden, heeft appellant niet aan zijn stelplicht voldaan. Het blijkt niet uit de akte van verdeling uit 1969. Evenmin heeft appellant toegelicht waarom de verjaringstermijn is gaan lopen toen een andere geïntimeerde het haar toekomstige

kindsdeel ontving. Het beroep op verjaring wordt als onvoldoende onderbouwd afgewezen. Ook het beroep van appellant op rechtsverwerking wijst het hof af. Zelfs als zou moeten worden aangenomen dat de vordering al op een eerder moment opeisbaar is geweest, dan nog geldt dat geïntimeerde sub 2 onvoldoende gemotiveerd weersproken heeft aangevoerd dat zij pas ná het overlijden van vader bekend raakte met haar vordering op vader uit hoofde van de nalatenschap van moeder. Meteen daarna heeft zij aanspraak gemaakt op betaling. Al om die reden slaagt de grief op dit onderdeel niet. Los daarvan heeft te gelden dat appellant niet heeft aangevoerd van welke bijzondere omstandigheden moet worden uitgegaan. Vervolgens gaat het hof in op de samenstelling van de nalatenschap.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 10-06-2025

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2025:1590

Zaaknummer: 200.325.605_01

Rechters: J.J.M. van Lanen, M. van Ham en C.M.J. Peters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Taak van executeur is geëindigd zodat deze het beheer moet beëindigen en rekening en verantwoording moet afleggen; advocaatkosten komen ten laste van nalatenschap.

Partijen zijn broer en zus van elkaar. Hun vader is overleden in 2014 en hun moeder in 2021. Zij zijn samen enige erfgenamen van hun moeder. De moeder was enige erfgenaam van vader door een tweetrapsmaking en het vermogen van vader is volledig gevloeid in het vermogen van moeder. De moeder heeft in haar testament een executeur benoemd en de executeur heeft taken uitgevoerd voor de afwikkeling van de nalatenschap. Tussen partijen staat ter discussie of de taak van de executeur is geëindigd en of aan hem decharge kan worden verleend. Een ander kernpunt is de vraag of de door de executeur gemaakte advocaat- en accountantskosten ten laste van de nalatenschap moeten komen of slechts voor rekening van een van de erfgenamen, en in het verlengde daarvan op welke wijze de nalatenschap moet worden verdeeld. De rechtbank oordeelt dat de taak van de executeur is geëindigd op grond van artikel 4:149 BW, maar dat in deze procedure geen decharge aan hem kan worden verleend. Verder komen de advocaat- en accountantskosten ten laste van de nalatenschap, zodat dit in acht moet worden genomen bij de verdeling van de nalatenschap. Voor wat betreft de taak van de executeur geeft de rechtbank aan dat uit de overgelegde stukken volgt dat de executeur gereed is met het in kaart brengen van de omvang van de nalatenschap, hij de schulden van de nalatenschap voldaan heeft en de legaten overeenkomstig het testament zijn afgegeven zodat de nalatenschap geschikt is voor verdeling. Gedaagde stelt dat de executeur zijn werkzaamheden nog niet heeft voltooid omdat er nog schulden van de nalatenschap zouden bestaan (te veel betaalde erfbelasting die aan hem zou toekomen), maar gedaagde heeft dit onvoldoende onderbouwd. Hoewel gedaagde er terecht op wijst dat de executeur nog geen definitieve rekening en verantwoording heeft afgelegd staat dit er niet aan in de weg dat zijn taak als executeur als zodanig is voltooid. Uit artikel 4:151 BW volgt dat een executeur pas verplicht is rekening en verantwoording af te leggen op het moment dat de bevoegdheid tot beheer van de nalatenschap is geëindigd. Het einde van de taak van de executeur brengt echter niet automatisch mee dat ook het beheer van de executeur eindigt, want de executeur zal ook het beheer moeten beëindigen. Nu de taak van de executeur als executeur is geëindigd, brengt dit met zich dat hij het beheer van de nalatenschap moet beëindigen door de

goederen ter beschikking van de erfgenamen te stellen (art. 4:150 BW) en rekening en verantwoording dient af te leggen (art. 4:151 BW en art. 4:161 lid 1 BW). De gevorderde verklaring voor recht dat rekening en verantwoording is afgelegd en decharge aan de executeur moet worden verleend wordt afgewezen. Er kunnen immers nog vragen aan de executeur worden gesteld in het kader van de rekening en verantwoording. Daarnaast heeft gedaagde aangegeven dat hij vanwege onbeantwoorde vragen op dit moment geen decharge aan de executeur kan verlenen. Dat betekent dat de gevorderde verklaring voor recht dat de executeur rekening en verantwoording heeft afgelegd en hij moet worden gedechargeerd van zijn werkzaamheden niet wordt toegewezen. Ten aanzien van de advocaatkosten geeft de rechtbank aan dat de executeur gedaagde niet (meteen) heeft voorzien van alle gewenste informatie, terwijl hij daartoe wel gehouden was. Dat brengt mee dat gedaagde (deels) terechte vragen heeft gesteld en om inlichtingen/stukken heeft verzocht waar hij recht op had, zodat de daarmee samenhangende door de executeur gemaakte advocaat- en accountantskosten voor rekening van beide erfgenamen moeten komen. De gevorderde verklaring voor recht dat deze kosten uitsluitend voor rekening van gedaagde komen, wordt dan ook afgewezen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 28-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2026:1043

Zaaknummer: C/13/762925 / HA ZA 25-91

Rechters: C.M.E. de Koning

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank kan verdeling niet vaststellen maar beslist wel dat niet blijkt dat erfgenaam heeft ingestemd met afwijkende verdeling verkoopopbrengst onroerend goed.

Het gaat in deze zaak om de verdeling van de nalatenschap van vader/erflater die is overleden in 2020. Partijen zijn de kinderen van erflater en tevens de enige erfgenamen. Eiser vordert vaststelling van de verdeling van de nalatenschap conform haar voorstel, gedaagde staat een andere wijze van verdeling voor. De rechtbank kan de verdeling nog niet vaststellen, mede omdat partijen ieder voor zich een overzicht van de nalatenschap hebben opgesteld, en deze overzichten voor de rechtbank niet te volgen zijn. Wel oordeelt de rechtbank over diverse geschilpunten, waaronder dat, anders dan eiser stelt, niet blijkt dat gedaagde heeft ingestemd met een andere/afwijkende verdeling van de verkoopopbrengst van de tot de nalatenschap horende boerderij.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 28-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2026:625

Zaaknummer: C/16/573676 / BE ZA 24-26

Rechters: A.F. Hermans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter acht zichzelf bevoegd in niet in Nederland opgevallene nalatenschap met in het buitenland wonende verweerders.

In deze nalatenschap verzoekt verzoeker o.m. de sinds 2008 bestaande beheerregeling te bevestigen en te bekrachtigen, inhoudende dat verzoeker bevoegd is het beheer over de nalatenschap te voeren, waaronder het aanstellen van een professionele rentmeester (met macht van substitutie) en subsidiair om een nieuwe passende beheerregeling vast te stellen. De kantonrechter gaat niet in op de inhoud en laat verweerders in de gelegenheid om zich uit te laten over de nieuw ingenomen stellingen. Wel acht de kantonrechter zichzelf bevoegd in deze niet in Nederland opgevallene nalatenschap waarin de verweerders niet in Nederland wonen. De nalatenschap is opgevallene voordat de Erfrechtverordening is gaan gelden, zodat de Nederlandse rechter zijn bevoegdheid niet kan ontleen aan de verordening. Gelet op de bepalingen van het Nederlands-Belgisch Bevoegdheids- en Executieverdrag 1926 en artikel 3 Rv acht de kantonrechter zich bevoegd van het geschil kennis te nemen. Omdat de gemeenschap in kwestie in Nederland ligt en beide partijen zich op het Nederlands recht beroepen, acht de kantonrechter Nederlands recht van toepassing.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 26-11-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:9806

Zaaknummer: 11790483 OV VERZ 25-2700 (T)

Rechters: N.E.J.M. Stoof

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter verlengt de termijn van artikel 4:193 lid 1 BW en verleent ex artikel 4:185 lid 2 BW machtiging om inzage te krijgen in administratie van erflater.

De kantonrechter wijst het door X, handelend in hoedanigheid van meerderjarigenbewindvoerder over het vermogen van verzoeker, ingediende verzoek toe tot verlenging van de termijn van artikel 4:193 lid 1 BW. Verzoeker vraagt de termijn met drie maanden te verlengen. Gezien het tijdsverloop tussen indiening en de beschikking, acht de kantonrechter het redelijk de termijn met zes maanden te verlengen. Ook het verzoek om machtiging te verlenen tot kennisneming van alle boeken, bescheiden en andere gegevensdragers ten name van erflater wordt toegewezen. De wet schrijft in artikel 4:185 lid 1 BW voor dat schuldeisers gedurende een termijn van drie maanden na het overlijden van een schuldenaar geen verhaal kunnen nemen op goederen van de nalatenschap. Deze bepaling beoogt potentiële erfgenamen de tijd te bieden om de nalatenschap te inventariseren teneinde een weloverwogen keuze uit te kunnen brengen. Gedurende deze termijn kan de kantonrechter voorts de maatregelen voorschrijven die hij geboden acht. Deze termijn kan worden verlengd. Hoewel de bevoegdheid tot het voorschrijven van maatregelen hoofdzakelijk lijkt te zijn ingegeven door de belangen van de schuldeisers, kent deze bepaling met het oog op het belang van potentiële erfgenamen om een afgewogen keuze te kunnen maken rondom de vererving van een nalatenschap een discretionaire bevoegdheid aan de kantonrechter toe wat betreft het voorschrijven van maatregelen. De kantonrechter machtigt bij wijze van maatregel als bedoeld in artikel 4:185 lid 2 BW verzoeker tot inzage in en het verlangen van afschriften van alle gegevensdragers en administratie van erflater. De kantonrechter stelt verzoeker hiermee in staat de samenstelling en omvang van de nalatenschap nader te inventariseren. Dit gedurende dezelfde termijn als waarbinnen een keuze gemaakt dient te worden voor het beneficiair aanvaarden of verwerpen van de nalatenschap van erflater.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 20-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2026:622

Zaaknummer: 11976153_ub_verz_25-471

Rechters: P.J. Elferink

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ter uitvoering van eerder vonnis veroordeelt het gerecht de weduwe van erflater tot ontruiming van de door haar bewoonde woning.

In 2022 heeft het hof de verdeling van erflaters nalatenschap vastgesteld waarbij o.m. een perceel met opstallen aan de zonen/eisers van erflater werd toegedeeld en het hof verder opmerkte dat dit impliceert dat de weduwe van erflater/gedaagde het perceel en de opstallen op eerste verzoek van de zonen dient te verlaten. Sindsdien is 3,5 jaar verstreken zonder dat gedaagde de woning heeft verlaten en zonder dat zij de door het hof vastgestelde gebruiksvergoeding heeft voldaan. Eisers vorderen dat gedaagde tot ontruiming wordt bevolen, omdat zij tot dusver geen aanstalten maakt de woning te verlaten, niettegenstaande de uitspraak van het hof. Eisers stellen voorts dat zij verwachten de overdracht van het perceel op korte termijn te kunnen afronden. Gedaagde heeft erop gewezen dat zij lang met haar wijlen echtgenoot heeft geleefd en hem lang heeft verzorgd. Zij stelt voorts dat zij nauwelijks inkomsten heeft, niet beschikt over andere woonruimte en dat zij de strekking van het vonnis van het hof nooit heeft begrepen. Gedaagde heeft ter zitting gevraagd haar nog een aantal maanden respijt te geven. Volgens het gerecht kan het verweer van gedaagde er niet aan in de weg staan dat uitvoering wordt gegeven aan de door het hof vastgestelde verdeling. Daarbij hoort dat gedaagde de woning ontruimt en zij wordt daartoe veroordeeld.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 09-02-2026

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2026:18

Zaaknummer: CUR202502717

Rechters: P.E. de Kort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wijze waarop tijdens leven met volmacht is omgegaan vormt een gewichtige reden voor ontslag van executeur.

Verzoekers zijn de erfgenamen van de in 2025 overleden erflater. Aan verweerder, die tot executeur is benoemd, was tijdens leven door erflater een algemene volmacht verleend. Verzoekers verzoeken verweerder wegens gewichtige redenen te ontslaan als executeur, omdat zij gezien de wijze waarop hij is omgegaan met de volmacht geen vertrouwen in hem hebben. Volgens verweerder is de wijze van beheer van het vermogen van erflater tijdens diens leven (o.m. inmiddels gerestitueerde schenkingen aan zichzelf en een aan zichzelf verstrekte lening van € 100.000) voor de beoordeling van de executeur niet relevant, omdat het gaat over de nalatenschap. De kantonrechter vindt dat verweerder niet heeft gehandeld op de manier zoals het een goed gevolmachtigde betaamt. Zo was de volmacht niet toereikend voor de schenkingen aangezien giften waren uitgesloten. Weliswaar heeft verweerder de bedragen weer teruggestort zodra hij zich realiseerde dat de volmacht niet toereikend was voor schenkingen, maar de kantonrechter constateert dat verweerder bij de initiële overboekingen uitsluitend zijn eigen belang voorop heeft gesteld en zich niet heeft laten leiden door het belang van erflater. Hetzelfde geldt voor de verstrekte lening. Naar het oordeel van de kantonrechter heeft dit redelijkerwijs kunnen leiden tot een diepgaand, niet aanstonds weg te nemen wantrouwen en vormt dit een gewichtige reden voor ontslag.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 18-02-2026

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2026:457

Zaaknummer: 11983963 / ER VERZ 25-203

Rechters: S. van Gessel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vordering jegens een mede-erfgenaar wegens verbeurde dwangsommen is een vordering jegens haar en maakt geen deel uit van de te verdelen nalatenschap.

In het kader van de verdeling van een nalatenschap overweegt de rechtbank dat eisers als uitgangspunt hebben genomen dat van de nalatenschap (na verrekening van de verwachte erfbelasting en de kosten van een taxatierapport) een te verdelen bedrag van € 574.220,32 overblijft. Deze (niet weersproken) berekening brengt de conclusie met zich, dat het aan ieder van de vier erfgenamen toekomende erfdeel € 143.555,08 bedraagt. De rechtbank is van oordeel dat het saldo van de nalatenschap op deze wijze onder de erfgenamen dient te worden verdeeld. Voor verrekening van de ten laste van de mede-erfgenaar/gedaagde verbeurde dwangsommen en proceskosten is hierbij geen plaats. Als gedaagde de dwangsommen verschuldigd is geraakt, dan is dat een vordering van eisers in persoon jegens haar. Deze vordering maakt geen deel uit van de te verdelen nalatenschap. Zou wel worden verrekend binnen de verdeling, dan zou gedaagde aanspraak hebben op 1/4e deel van de door haar verbeurde dwangsommen en proceskosten. Dit is een onjuiste benadering. Om de dwangsommen en proceskosten te incasseren dienen eisers een andere juridische route te bewandelen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 14-01-2026

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2026:629

Zaaknummer: C/02/433459 / HA ZA 25-170 (E)

Rechters: E.K. van der Lende-Mulder Smit

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof kan samenstelling privé- en (resterend) bezwaard vermogen niet vaststellen en geeft partijen in overweging een minnelijke schikking na te streven.

Erflater is overleden zonder achterlating van afstammelingen en heeft zijn echtgenote/erflaatster tot bezwaard erfgenaam en zijn neef en diens dochter/geïntimeerden tot verwachters benoemd. Geïntimeerden hebben beneficiair aanvaard. Geruime tijd nadien is erflaatster overleden en zij heeft haar broers en zuster/appellanten tot erfgenamen benoemd. Zij hebben zuiver aanvaard. Erflater en erflaatster waren op huwelijkse voorwaarden gehuwd met een periodiek en een finaal verrekenbeding waarop binnen acht maanden na het einde van het huwelijk een beroep moet worden gedaan. Partijen kunnen het niet eens worden over de omvang van het bezwaarde vermogen. Meer in het bijzonder verschillen zij er van mening over of (en zo ja, op welke wijze) het in de huwelijkse voorwaarden van erflater en zijn echtgenote opgenomen finaal verrekenbeding dan wel periodiek verrekenbeding in aanmerking moet worden genomen bij het bepalen van de omvang van de onverteerde nalatenschap van erflater. Kort en goed veroordeelde de rechtbank appellanten om aan geïntimeerden een bedrag van € 188.375,47 aan onverteerd testamentair bezwaard vermogen te voldoen. Het hof volgt appellanten niet in hun stelling dat de echtgenote na het overlijden van erflater stilzwijgend en vormvrij enkel aan zichzelf hoefde te verklaren en ook heeft verklaard een beroep te doen op het finaal verrekenbeding. Daarvoor is o.m. van belang dat artikel 4:138 lid 1 BW waarop appellanten zich beroepen, niet ziet op de rechtsverhouding tussen de echtgenote als erfgenaam onder ontbindende voorwaarde en geïntimeerden als erfgenamen onder opschortende voorwaarde maar op de rechtspositie van de echtgenote als erfgenaam onder ontbindende voorwaarde in relatie tot derden. Van belang is – zo het hof – in dit verband artikel 4:138 lid 2 BW dat ziet op de interne verhouding tussen bezwaarde en verwachters en krachtens welk artikellid de echtgenote in beginsel een positie heeft die vergelijkbaar is met een vruchtgebruiker. Dit betekent dat de echtgenote ook gelet daarop een beroep op het finaal verrekenbeding mede aan geïntimeerden als de (vermoedelijk) uiteindelijk rechtverkrijgenden had moeten richten, hetgeen zij heeft nagelaten. Verder is gesteld noch gebleken dat de echtgenote binnen de vervaltermijn van acht maanden aan geïntimeerden als (mede)rechthebbenden een verklaring heeft gericht dat zij een beroep

wenste te doen op het finaal verrekenbeding. Evenmin is zo nodig en zo mogelijk gebleken dat de echtgenote op enig ander moment binnen de in casu volgens vaste rechtspraak geldende verjaringstermijn van vijf jaar na het overlijden van erflater ex artikel 3:307 lid 1 BW een verklaring aan geïntimeerden heeft gericht dat zij een beroep wenst te doen op het finaal verrekenbeding. Verder stelt het hof vast dat in de stukken opgemaakt naar aanleiding van erflaters overlijden geen sprake was van een vaststellingsovereenkomst waarbij partijen zouden zijn overeengekomen dat de echtgenote tijdig en rechtsgeldig een beroep op het finaal verrekenbeding heeft gedaan. Dit mede omdat in de betreffende akte uitsluitend een eenzijdig (namens de echtgenote) afgelegde verklaring bevat omtrent de samenstelling van de nalatenschap. Vervolgens gaat het hof in op de gevolgen van het niet-nagekomen periodiek verrekenbeding ten aanzien waarvan in de voorwaarden is bepaald dat vorderingen ter zake van de verrekening niet verjaren en evenmin vervallen door tijdsverloop. Het hof acht zich niet in staat om de vordering inzake het niet-uitgevoerd periodiek verrekenbeding van appellanten vast te stellen. Daartoe ontbreekt om te beginnen een deugdelijke beschrijving van de vermogens van de echtgenote en de erflater. Dit betekent dat de grief slaagt voor zover appellanten een beroep hebben gedaan op het niet-uitgevoerde periodieke verrekenbeding, maar dat het hof daaraan geen concreet bedrag kan verbinden. Het vorenstaande brengt mee dat de veroordeling van appellanten door de rechtbank om aan geïntimeerden een bedrag van € 188.375,47 aan onverteerd testamentair bezwaard vermogen te voldoen, niet in stand kan blijven. De daartoe strekkende inleidende vordering van geïntimeerden blijkt immers gebaseerd te zijn op de verkeerde grondslag nu daarin geen rekening is gehouden met de niet-uitvoering van het periodieke verrekenbeding. Vervolgens gaat het hof in op de grief van appellanten dat de rechtbank bij het vaststellen van de omvang van het bezwaarde vermogen rekening had moeten houden met het privévermogen van de echtgenote. Dit privévermogen komt appellanten als de erfgenamen van de echtgenote toe en niet geïntimeerden. Volgens het hof geldt ook hier dat de omvang van het bezwaarde vermogen enkel kan worden berekend met een deugdelijke boedelbeschrijving per datum overlijden erflater als uitgangspunt, welke deugdelijke boedelbeschrijving ontbreekt. Daarnaast was de echtgenote bevoegd het bezwaarde vermogen te verteren, maar zij diende onder meer dat vermogen afzonderlijk te administreren. Dit heeft zij om haar moverende redenen nagelaten. Nu het hof niet beschikt over een beginopstelling van de vermogens en evenmin over een overzicht van het vermogensverloop en de daarmee samenhangende geldstromen nadien in de periode van het overlijden van de erflater, kan het hof niet vaststellen welk deel van het vermogen op de sterfdag van de echtgenote tot haar privévermogen behoorde en welk deel tot het bezwaarde vermogen. Hierbij is tevens relevant dat in erflaters testament is bepaald dat bij het in vervulling gaan van de voorwaarde op de bezwaarde dan wel haar rechtverkrijgenden/appellanten de verplichting rust om aan te tonen wat van het bezwaard

vermogen is vervreemd of verteerd. Bovendien behoorde tot het privévermogen van de echtgenote tevens een vordering op het bezwaarde vermogen wegens het niet-uitgevoerde periodieke verrekenbeding, van welke vordering het hof – zoals hierboven reeds is overwogen – de omvang evenmin kan vaststellen. Dit alles brengt mee dat deze grief van appellanten geen doel treft.

Geïntimeerden hebben verder gevorderd appellanten te gelasten de afzonderlijke volledige administratie van het bezwaarde vermogen vanaf het overlijden van erflater tot het overlijden van de echtgenote in het geding te brengen. Zij hebben verklaard dat dit geen vordering op de voet van artikel 843a Rv betreft, maar een beroep op artikel 22 Rv op grond waarvan de rechter de discretionaire bevoegdheid heeft om partijen te bevelen bepaalde stellingen toe te lichten of bescheiden over te leggen. Het hof ziet in de onderhavige zaak geen aanleiding van deze bevoegdheid gebruik te maken nu vaststaat dat de echtgenote geen administratie van het bezwaarde vermogen heeft bijgehouden. Gelet op de uitkomst van dit arrest geeft het hof partijen ernstig in overweging een gecertificeerde notaris-mediator in te schakelen die partijen kan begeleiden bij het bereiken van een minnelijke schikking in de onderhavige zaak.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 11-11-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:2917

Zaaknummer: 200.336.616/01

Rechters: M.J. van Cleef-Metsaars, A.E. Sutorius-van Hees en G.G.B. Boelens

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hof beoordeelt geldigheid en gevolgen van door erflaatster in Nederland en Frankrijk opgestelde (aanvullende) testamenten en huwelijkse voorwaarden.

Erflaatster en geïntimeerde zijn in 2008 in Frankrijk met elkaar gehuwd. In hun voordien in Nederland gemaakte huwelijkse voorwaarden staan o.m. een rechtskeuze voor Nederlands recht, een beperkte gemeenschap bestaande uit de inboedel van de gemeenschappelijk bewoonde woningen, auto's en een woning in Frankrijk, en een verblijvensbeding om niet met betrekking tot de goederen van die gemeenschap. Nadien heeft erflaatster in Frankrijk een notarieel opgemaakte akte van schenking tussen echtgenoten, de Franse akte, opgesteld. Daarin heeft erflaatster het vruchtgebruik van alle roerende en onroerende zaken die deel zullen uitmaken van de nalatenschap, zonder uitzondering of voorbehoud geschonken aan geïntimeerde, teneinde hiervan tijdens zijn leven vanaf de dag van overlijden van erflaatster het genot te hebben. De akte is vervolgens ingeschreven in het Frans centraal testamentenregister. Erflaatster heeft ook een handgeschreven stuk opgemaakt, het Franse codicil. Dit betreft een door erflaatster in de Franse taal opgesteld, handgeschreven maar niet ondertekend stuk beginnend met de woorden: dit is mijn testament, en waarin, samengevat, is vermeld dat zij de schenking aan geïntimeerde wil handhaven en dat zij haar neef/appellant aanwijst als universeel legataris van al haar roerende en onroerende zaken die zij bij haar overlijden in Frankrijk zal bezitten; met daarbij de clause dat als geïntimeerde op de dag van haar overlijden nog steeds in leven is, appellant slechts de blote eigendom van haar roerende en onroerende zaken zal verwerven en op de dag van overlijden van geïntimeerde het vruchtgebruik hiervan zal verkrijgen. Weer later heeft erflaatster in Den Haag een aanvullend testament opgesteld. In een preambule bij dit testament verklaart erflaatster dat zij in Frankrijk een testament en codicil heeft gemaakt, dat de beschikkingen in die stukken nog steeds aan haar wensen voldoen en in stand blijven, dat zij zich ervan bewust is dat de Nederlandse notaris de geldigheid van die stukken niet kan beoordelen en dat zij daarover advies gaat inwinnen in Frankrijk. De twee stukken worden aan het testament gehecht. Onder instandhouding van die twee akten herroept erflaatster vervolgens alle eerder gemaakte uiterste wilsbeschikkingen, kiest voor Nederlands recht en benoemt haar echtgenoot tot enig en bezwaard erfgenaam en haar neef en zes anderen tot verwachters. In het testament is onder

meer bepaald dat geïntimeerde als bezwaarde alle bevoegdheden toekomen die de wet toestaat te verlenen, onder meer de bevoegdheid tot intering van de aan de tweetrapsmaking onderworpen goederen. Voorts is in het testament een verplichting opgenomen voor geïntimeerde tot het doen aan de verwachters van een jaarlijkse opgave en toonplicht opgenomen voor zover de wet dit dwingendrechtelijk voorschrijft. Geïntimeerde heeft de nalatenschap zuiver aanvaard alsmede zijn benoeming tot executeur. De verwachters hebben beneficiair aanvaard. Tussen appellant en geïntimeerde bestaat een geschil over de inhoud en uitvoering van het testament met de twee daaraan gehechte documenten. Appellant meent dat het testament met bijlagen zo moet worden uitgelegd dat erflaatster daarin het blooteigendom van haar in Frankrijk gelegen bezittingen, waaronder in ieder geval haar aandeel in de woning Frankrijk aan hem heeft gelegateerd en dat hij uit dien hoofde jegens geïntimeerde aanspraak kan maken op afgifte/waardevergoeding. Volgens geïntimeerde kan appellant wat voormelde woning betreft geen rechten ontlenen aan erflaatsters testament met bijlagen. Tevens is in geschil de door geïntimeerde aan appellant als verwachter te verschaffen financiële informatie over het verloop van dat bezwaarde vermogen.

Het hof overweegt dat in de huwelijkse voorwaarden een rechtskeuze is gemaakt voor Nederlands recht en dat daarin een verblijvensbeding is opgenomen. Het hof verwijst naar de vormvoorschriften die gelden voor huwelijkse voorwaarden en de voorlichtende taak van een notaris daarbij. Gesteld noch gebleken is dat bedoelde controle en voorlichting door een notaris heeft plaatsgevonden in verband met een wijziging of aanvulling van de huwelijkse voorwaarden zodat het hof de Franse akte dan ook niet kwalificeert als een wijziging of aanvulling van die huwelijkse voorwaarden. Daar komt bij dat de Franse schenkingsakte ex artikel 1094 Code Civil (CC) een erfovereenkomst betreft in de zin van de Europese Erfrechtverordening (ErfVo) die ex artikel 3 lid 1 onder d ErfVo onder de definitie van uiterste wilsbeschikking valt en niet onder de definitie van huwelijkse voorwaarden. Dit alles brengt het hof tot het oordeel dat door de werking van het verblijvensbeding in de in 2008 opgestelde huwelijkse voorwaarden, het aandeel van erflaatster in de vermogensrechten in Frankrijk bij haar overlijden zijn verbleven aan geïntimeerde. Aan (uitleg van) het testament van erflaatster en alles wat daarmee samenhangt, komt het hof niet toe. Nu de vermogensrechten in Frankrijk niet tot de nalatenschap van erflaatster behoorden, kon zij daarover evenmin bij codicil beschikken. Wat de formele geldigheid van het codicil betreft, overweegt het hof dat het is opgesteld vóór de ErfVo. Op grond van de overgangsbepaling van artikel 83 lid 3 ErfVo kan de formele geldigheid worden beoordeeld naar Frans dan wel Nederlands recht (art. 27 juncto 75 ErfVo dat verwijst naar het Haags Testamentsvormenverdrag). Zowel naar Nederlands als Frans recht is het codicil formeel niet geldig. De stelling dat het codicil geldig zou zijn omdat dit is gedeponereerd bij de Franse notaris, kan appellant niet baten nu een vermelding in het register vrijwillig is en slechts wordt gedaan op instructie van de erflater. Dit

betekent dat alle vorderingen in hoger beroep van appellant die betrekking hebben op de vermogensrechten in Frankrijk worden afgewezen. Het hof is van oordeel dat appellant in de onderhavige procedure onvoldoende heeft gespecificeerd welke informatie van geïntimeerde aangaande het bezwaarde vermogen nog ontbreekt. Geïntimeerde heeft inmiddels de nodige gegevens verstrekt en toegelicht en is daartoe nog steeds bereid. Het hof wijst erop dat een opgave- en toonplicht geen rekening en verantwoording inhoudt waarbij allerlei onderliggende bonnen en facturen moeten worden overgelegd. Het hof ziet evenmin noodzaak geïntimeerde te verplichten gebruik te maken van de diensten van een ander accountantskantoor.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 17-02-2026

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2026:187

Zaaknummer: 200.348.894/01

Rechters: C.M. Warnaar, A.N. Labohm en A.J.I. Mullenders

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wettelijk vertegenwoordiger is niet-ontvankelijk in namens minderjarigen ingesteld verzet omdat bekendheid bij de ouders aan de kinderen wordt toegerekend.

Het gaat in deze zaak om de vraag of X in zijn hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarigen tijdig in verzet is gekomen tegen het arrest van dit hof van 14 mei 2024, zie ERF 2024-0318, waarin het samengevat oordeelde dat erflaatster met de term ‘afkomelingen’ niet bedoeld heeft mede haar (stief)kleinkinderen tot erfgenaam te benoemen. Het hof meent dat X in zijn hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarigen niet-ontvankelijk is. Het hof gaat eerst in op verzet als rechtsmiddel voor de veroordeelde en niet-verschenen gedaagde en wijst op de daarvoor gelden termijnen en het wettelijk kader van artikel 143 lid 2 Rv en 353 lid 1 juncto artikel 143 e.v. Rv. X stelt dat het arrest van het hof niet door een deurwaarder aan de minderjarigen is betekend, zodat de verzettermijn niet is gaan lopen. Hij stelt dat de minderjarigen eerst met de inhoud van het arrest bekend zijn geraakt door de betekening van de verzetsdagvaarding op 20 januari 2025 aan de andere belanghebbenden. Op dat moment is de verzettermijn van vier weken gaan lopen zodat de verzetsdagvaarding tijdig is ingediend. Daartegen wordt betoogd dat in ieder geval geopposeerde 3 – de moeder van de minderjarigen – al veel eerder bekend was met de inhoud van het verstekarrest. Het hof geeft aan dat tussen partijen vaststaat dat geopposeerde 3 en X als wettelijke vertegenwoordigers van de minderjarigen op 29 november 2024 aan de kantonrechter in de rechtbank Den Haag hebben verzocht hun machtiging te verlenen om namens de minderjarigen in verzet te komen, welke machtiging bij beschikking van 2 april 2025 is verleend. Het hof kwalificeert het indienen van voormeld verzoek tot machtiging in ieder geval als een daad van bekendheid met (de inhoud van) het verstekarrest, mede in het licht van hetgeen de (overige) geopposeerden ten aanzien van die bekendheid verder naar voren hebben gebracht. X stelde verder dat het verzoek tot machtiging niet namens de minderjarigen is gedaan omdat dezen niet zelf bekend waren met het verstekarrest alsmede dat X niet op de hoogte was met de inhoud van het verzetarrest. Deze stellingen kunnen X niet baten nu op grond van artikel 1:253i BW X en geopposeerde 3 gezamenlijk de minderjarigen vertegenwoordigen in burgerlijke handelingen – zoals in casu het indienen van het machtigingsverzoek bij de kantonrechter – waarbij geldt dat een ouder alleen, mits niet van

bezwaren van de andere ouder is gebleken, hiertoe ook bevoegd is. Daarnaast geldt dat de bekendheid met de inhoud van het verstekarrest van geopposeerde 3 (als wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarigen) mede kan worden toegerekend aan de minderjarigen. Het hof is dan ook van oordeel dat de verzettermijn van vier weken is ingegaan op 29 november 2024. De verzetdagvaarding tevens incidenteel appèl van 20 januari 2025 is buiten die termijn ingediend en daarmee te laat.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 10-02-2026

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2026:123

Zaaknummer: 200.318.435/02

Rechters: C.M. Warnaar, A.N. Labohm en A.S. Mertens-de Jong

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Huur(voortzettings)kwesities na overlijden van de huurder.

Ouders van eiser huurden in ECLI:NL:RBNHO:2025:15875 een woning van gedaagde. Na hun overlijden heeft de broer van eiser de huur vanaf 2006 als huurder voortgezet. In 2021 is eiser bij de broer ingetrokken en heeft gedaagde deze inwoning toegestaan. Daarbij is aangegeven dat eiser de woning na overlijden van de broer zou moeten verlaten. De broer is in 2024 overleden en verhuurder heeft het daarop ingediende verzoek tot huurvoortzetting afgewezen en eiser tot april 2025 gelegenheid gegeven de woning te ontruimen. De kantonrechter constateert dat het verzoek tot huurvoortzetting is gebaseerd op zijn medehuuderschap. Een dergelijk verzoek moet door huurder en samenwoner worden ingediend, en daar is geen sprake van. Eiser is geen medehuuder en zal dat ook niet (kunnen) worden. Vervolgens stelt de kantonrechter vast dat er geen deugdelijke grondslag is voor de vordering van eiser tot voortzetting van de huur. Eiser heeft onvoldoende gesteld en niet onderbouwd dat sprake was van een duurzame gemeenschappelijke huishouding met zijn broer en dat hij vanuit financieel oogpunt voldoende waarborg biedt voor een behoorlijke nakoming van de huur. Ook heeft hij geen huisvestingsvergunning overgelegd en niet onderbouwd dat hij een vergunning heeft aangevraagd en in aanmerking kan komen voor een huisvestingsvergunning.

In ECLI:NL:PHR:2026:191 gaat A-G Valk in op de vraag of de regel van artikel 7:268 lid 2 BW dat de huurovereenkomst in elk geval voortduurt totdat op de vordering van de huisgenoot tot voortzetting van de huur is beslist, steeds in de weg staat aan een ontruimingsbevel in kort geding. Volgens de A-G is de juiste rechtsopvatting dat de regel van artikel 7:268 lid 2 BW dat de huurovereenkomst voortduurt totdat onherroepelijk op de vordering van de huisgenoot is beslist, niet in de weg staat aan de mogelijkheid van de verhuurder om vooruitlopend op de uitkomst van de bodemprocedure in kort geding en dus als onmiddellijke voorziening bij voorraad (art. 254 Rv) ontruiming van het gehuurde te vorderen. Wel zal de voorzieningenrechter een zekere terughoudendheid moeten betrachten. Alleen in gevallen waarin de voorzieningenrechter de huisgenoot in de bodemprocedure min of meer kansloos acht, is plaats voor ontruiming als onmiddellijke voorziening bij voorraad. Ook de parlementaire geschiedenis geeft geen aanleiding voor een ander oordeel.

ECLI:NL:GHAMS:2026:506 gaat over de schorsing van een veroordeling tot ontruiming. Bij

vonnis in kort geding van 1 december 2025, tussen geïntimeerde als eiser en de verhuurder als gedaagde, heeft de kantonrechter in de rechtbank Noord-Holland, voor zover in dit hoger beroep van belang, de tenuitvoerlegging van het tussen partijen gewezen vonnis van 22 oktober 2025 geschorst totdat hierop in hoger beroep zal zijn beslist of totdat dit vonnis van 22 oktober 2025 onherroepelijk zal zijn geworden, waarbij de verhuurder in de proceskosten is verwezen. Hiertegen is de verhuurder bij spoedappèldagvaarding in beroep gekomen. Het hof onderschrijft het oordeel van de kantonrechter dat de uitvoerbaar bij voorraadverklaring in het vonnis van 22 oktober 2025 berust op een kennelijke juridische misslag en neemt het daartoe overwogene over. Het toepasselijke artikel 7:268 lid 2 BW bepaalt dat de persoon die in de woonruimte zijn hoofdverblijf heeft en met de overleden huurder een duurzame gemeenschappelijke huishouding heeft gehad, de huur voortzet gedurende zes maanden na het overlijden van de huurder en nadien, indien de rechter dit heeft bepaald op een daartoe strekkende vordering en in elk geval zolang op deze vordering niet onherroepelijk is beslist. Uit die laatste zinsnede volgt dat geïntimeerde in beginsel gerechtigd is de huur voort te zetten totdat in het door hem ingestelde hoger beroep onherroepelijk op zijn vordering is beslist. Met de uitvoerbaar bij voorraadverklaring van de tegenvordering tot ontruiming is de kantonrechter ten onrechte voorbijgegaan aan deze wettelijke regeling. Het hof ziet alleen ruimte om daarvan af te wijken in de situatie dat geïntimeerde misbruik van recht heeft gemaakt, hetgeen (vooralsnog) niet kan worden vastgesteld. Het oordeel van de kantonrechter in zijn vonnis van 22 oktober 2025 dat de vordering van geïntimeerde op basis van de wettelijke feitelijke vereisten waaraan hij dient te voldoen geen reële kans van slagen heeft, kan deze constatering onvoldoende dragen. De zaak dient immers nog te worden beoordeeld door de (feiten)rechter in hoger beroep. Dit betekent dat de uitvoerbaar bij voorraadverklaring in het vonnis van 22 oktober 2025 berust op een belangenafweging waarvoor de toepasselijke wettelijke regeling geen ruimte biedt.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland
Datum uitspraak: 03-12-2025
ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2025:15875
Zaaknummer: 11659779 \ CV EXPL 25-1482
Rechters: I.H. Lips
Wetsartikelen: